

ЧИСТА ПРАВДА

**Літні семінари.
Нові зустрічі –
нові учасники
4 та партнери**

**5 кроків долучення
до проекту
12 «Чиста лікарня»**

**«Гуасепт» –
вперше в Україні унікальний
10 дезінфікуючий засіб**

**Обираємо антисептики
14 правильно**

**Загроза у воді:
як запобігти передачі
16 збудників**

Конкурс:

**стань обличчям
наступного номера**

19

АСОЦІАЦІЯ «СЛУЖБА ОРГАНІЗАЦІЇ
ІНФЕКЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ»
ASSOCIATION «SERVICE OF THE
ORGANIZATION OF INFECTION CONTROL»

Дорогі друзі!

Осінь – це чудова нагода після літньої засмаги підсумувати сезон та визначити пріоритети на новий. А ми зустрічаємо його оптимістично, зважаючи на те, яким плідним та насиченим для нас виявився літній сезон.

Нас у проєкті стає більше, і кожен учасник спільноти докладає дедалі більше зусиль до спільної праці, що не може не мотивувати та не тішити.

Це велика честь та відповідальність бути одним із локомотивів покращень у галузі, яка роками занепадала. Особливо приємно бути частиною змін у часі реформування медицини, що вселяє надію на розвиток.

А вересневий випуск «Чистої правди», який тримаєте у руках, ми присвячуємо основі усіх наших спільних зустрічей та семінарів – антисептикам та особливостям їх вибору.

**З повагою,
президент Асоціації
«Служба організації інфекційного контролю»
Олег Ковальський**

ВЧЕНІ ПОВІДОМИЛИ ПРО ПОЯВУ НОВОЇ СТІЙКОЇ ІНФЕКЦІЇ

Бактерія *Clostridium difficile* є дуже пристосованою для поширення в лікарнях

Міжнародна група вчених попередила про можливу появу в недалекому майбутньому нової смертоносною епідемії. Йдеться про бактерію *Clostridium difficile*, що викликає інфекційні захворювання кишечника.

Вона еволюціонує з появою виду, який стійкий до дезінфікуючих засобів і легко поширюється. Про це повідомляє видання Science Daily з посиланням на Університет довіри Інституту Сангера. Згідно з новими дослідженнями, інфікована бактерія перетворюється на два окремі види, з однією групою, дуже пристосованою для поширення в лікарнях.

Мікроорганізм може спровокувати як легку діарею, так і небезпечні для життя стани, наприклад сепсис. Дослідники проаналізували геном 906 штамів клостридії, виділених з людини, тварин

Цей штам присутній в 70 відсотках зразків, узятих у пацієнтів лікарень

(собак, свиней і коней) і навколишнього середовища. Виявилося, що зараз формується різновид мікроорганізму, який пристосований для

виживання і росту в лікарняних умовах.

Бактерії формують спори, стійкі до впливу зовнішнього середовища, які легко передаються від людини до людини. До захворювань часто призводить прийом антибіотиків, які знищують корисну мікрофлору.

Цей штам присутній в 70 відсотках зразків, узятих у пацієнтів лікарень. Він може мутувати, що дозволяє бактерії краще засвоювати цукор. Результати дослідження показали, що мікроорганізми активніше колонізують кишечник мишей, раціон яких багатий вуглеводами.

У брудних медичних халатах побачили загрозу здоров'ю

За даними американських досліджень, 58% лікарів перуть свій халат тільки раз на місяць.

Американські вчені провели дослідження і виявили, що медичні халати можуть бути розсадниками небезпечних бактерій та збудників захворювань.

У ході досліджень, проведених у 2016 році, було виявлено, що понад 50% лікарських халатів заражені бактеріями, які викликають у людей, наприклад, сепсис та пневмонію, пише Unian з посиланням на The New York Times.

Зазначається, що бактерії були також виявлені на краватках хірургів. Дослідження показало, що 45% бактерій збіглися з тими, які були виявлені в ранах їхніх пацієнтів. Як розв'язання проблеми учені запропонували медикам використовувати антибактеріальні тканини, що перешкоджають зростанню кількості бактерій, і не носити одяг та прикраси нижче ліктя.

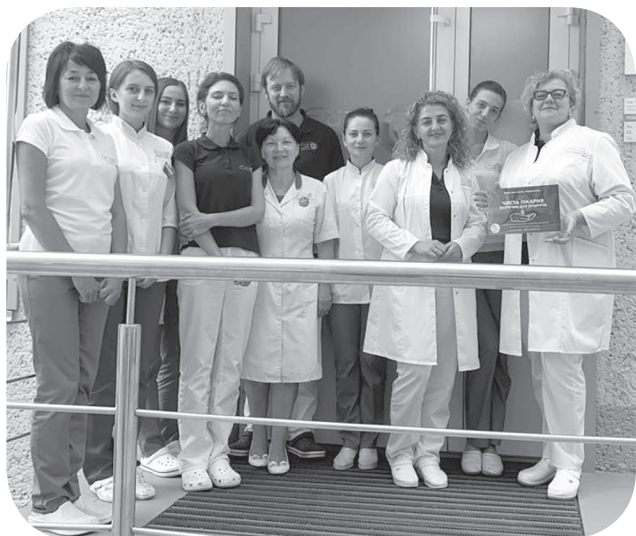

ЗГУРТОВАНА СПІЛЬНОТА – ЕФЕКТИВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

І відпочити, і плідно попрацювати: саме такою була тепла пора для учасників програми «Чиста лікарня». Влітку нам вдалося суттєво збільшити кількість медичних закладів, які доєдналися до проекту. Радіємо, що спільними зусиллями маємо змогу зрушувати питання гігієни на якісно вищий рівень.

Традиційно підготували добірку нових учасників проекту, яких раді вітати у спільній важливій справі.

ЛЬВІВЩИНА

Львів. Медичні центри Львова продовжують долучатися до Всеукраїнської програми «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Зокрема 25 липня сертифікат отримав **Медичний центр «Євроклінік»**. Таким чином, кожен пацієнт закладу може бути впевнений, що тут працюють професіонали своєї справи, а також, що вони завжди перебувають у чистих та безпечних для себе умовах.

Броди. 9 червня статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» отримала **приватна стоматологія R-clinic**. Пройшовши усі етапи відбору, вже за два тижні відзнака «чистоти» була прикріплена при вході у заклад. Відтепер пацієнти стоматології можуть бути спокійними не лише тому, що тут їх зустрінуть професіонали своєї справи, а й тому, що перебувають у безпечних умовах.

Також раді бачити серед учасників проекту у **Львові і Медичний Центр NOVO**, який успішно пройшов сертифікацію та 7 серпня отримав заслужену відзнаку. Тепер і для цих колег статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» буде свідчити про бездоганне дотримання гігієни і безпеки не лише для медиків, а й відвідувачів.

ХАРКІВЩИНА

Харків. На одного володаря відзнаки «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» стало більше й у Харкові. Йдеться про відділення **дитячої онкології Обласної дитячої клінічної лікарні № 1 м. Харкова**. Щорічно до лікарні звертається понад 115 тисяч дітей. Поступово до проекту будуть залучені інші відділення лікарні. Зараз триває оснащення відділень, які готуються до проведення гігієнічного аудиту спеціалістами СОІК.

Також у серпні відзнаку у **Харкові** отримав колектив операційного блоку **Комунального некомерційного підприємства «Обласний Центр Онкології»**. Медичні працівники впровадили в роботу сучасні системи обробки рук, знезараження інструментів, сучасну систему прибирання. Персонал відділення дуже пишається отриманою відзнакою та подає гарний приклад іншим відділенням закладу.

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА

Дніпро. Усіх вимог програми «Чиста лікарня» дотримується колектив **КП «Дніпропетровський обласний перинатальний центр зі стаціонаром «ДОР»**. 29 травня заклад підтвердив статус. До речі, цей перинатальний центр є одним із перших в Україні, який приєднався до проекту ще у 2013-му році. Перинатальний центр – це самостійний комунальний заклад охорони здоров'я III рівня надання медичної допомоги, акредитований на вищу категорію, розрахований на 4 тис. пологів на рік, в якому передбачено надання високоспеціалізованої медичної допомоги амбулаторно та стаціонарно населенню Дніпропетровської області.

У цьому ж місті **приватна клініка «Медична допомога дітям та дорослим»** пройшла повторний гігієнічний аудит та підтвердила статус чистої лікарні. Лікарі клініки – команда професіоналів, здатна надати кращу медичну допомогу, доступну в Дніпрі на сьогоднішній день. Надання медичної допомоги тут проодять на високому експертному рівні відповідно до європейських стандартів (принципів доказової медицини).

КИРОВОГРАДЩИНА

Світловодськ.
Світловодська
районна лікарня
 цього року стала активним учасником програми. У червні наші фахівці вручили відзнаку двом відділенням: операційному блоку та акушерсько-гінекологічному, а в липні ще чотири відділення отримали сертифікати: неврологічне, відділення терапевтичного профілю, анестезіологія з ліжками для інтенсивної терапії та отоларингологічно-офтальмологічне відділення.

Кропивницький. Тим часом у Кропивницькому кращий **Пологовий будинок з функціями перинатального центру II рівня** активно продовжує участь у програмі. 22 липня чергову відзнаку отримали ще два відділення закладу, а саме клініко-діагностична лабораторія та приймальне відділення гінекологічного стаціонару.

У цьому ж місті реєстр програми «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» поповнив **стоматологічний кабінет Odont**. Це лише другий заклад стоматологічного профілю у Кропивницькому, який успішно долучився до програми за 7 років її існування.

ЖИТОМИРЩИНА

Житомир. 8 липня сертифікат отримало інфекційне відділення **Комунального підприємства «Лікарня № 1»**. Цей заклад успішно пройшов перевірку після проведеної реконструкції та оновлення обладнання запланованого відділення. До речі, торік нашу відзнаку у цій лікарні також отримала акушерсько-гінекологічна служба та приймально-діагностичне відділення, які вдало пройшли повторні перевірки та підтвердили статуси.

Бердичів. 11 червня відзнаку отримало гінекологічне відділення **КНП «Бердичівська міська лікарня»**. Після курсу лекцій від фахівців Асоціації персонал успішно пройшов тестування як необхідний етап перед отриманням відзнаки чистоти і безпеки. Нагадаємо, що це вже друга відзнака у лікарні.

Новоград-Волинський. 27 травня до проекту долучився ще один заклад – **КНП «Центр медико-санітарної допомоги»**. Відзнаку отримала Амбулаторія загальної практики сімейної медицини №1. До речі, це перша амбулаторія, яка була побудована у місті, та перший заклад у районі, який отримує відзнаку «Чиста лікарня безпечна для пацієнта».

КИЇВЩИНА

Київ. У столиці маємо у команді тепер мережу **стоматологічних клінік «Люмі-Дент»**, яка входить в трійку найбільших київських приватних стоматологічних клінік – має в складі 15 лікарських кабінетів, у тому числі 4 хірургічних відділення. «Люмі-Дент» має більш ніж 20-річний досвід роботи співробітників, що дозволяє професійно застосовувати на практиці передові стоматологічні технології на новітньому стоматологічному обладнанні. У травні статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» підрозділи цієї мережі.

РІВНЕНЩИНА

Рівне. У червні відразу 5 відділень КП «Рівненський обласний госпіталь ветеранів війни» пройшли першу річну перевірку щодо участі у програмі. А 18 липня відділення фізіотерапії та лікувальної фізкультури, ще одне відділення лікарні, отримало сертифікат «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Загалом госпіталь має 7 відзнак.

Також у Рівному раді вітати у наших лавах колектив **КНП «Міська лікарня №2»**. 2 липня відділення клінічної неврології та нейрореабілітації стало першим, яке отримало відзнаку у цій лікарні, і як результат, відділення стало оснащене необхідними дозаторами для обробки рук, ємкостями для знезараження ВМП, сучасними системами для прибирання, а також його персонал удосконалив свої знання та практичні навички. Адміністрація закладу переконує, що й надалі такі відзнаки з'являтимуться й в інших відділеннях.

ЧЕРНІГІВЩИНА

Новгород Сіверський. 27 червня статус чистої лікарні отримало дитяче відділення КНП «Новгород-Сіверська ЦРЛ». Це вже другий структурний підрозділ лікарні, який після проведення гігієнічного аудиту та впровадження сучасної системи прибирання із застосуванням сучасних дезінфікуючих засобів, визнаний Асоціацією. Першим у закладі відзнаку чистоти торік отримав операційний блок хірургічного відділення, який успішно пройшов повторну перевірку.

Чернігів. КНП «Чернігівська міська лікарня №3» Чернігівської міської ради 13 червня долучилася до програми «Чиста лікарня». Заклад отримав дві відзнаки, а саме неврологічне відділення та відділення анестезіології з ліжками для інтенсивної терапії. Лікарня впроваджує інноваційні технології, що допомагають удосконалити діагностику, профілактику й лікування широкого спектру захворювань. Колектив лікарні працює над забезпеченням чистих і безпечних умов для перебування пацієнтів.

ХЕРСОНЩИНА

Херсон. В Херсонській міській клінічній лікарні ім.С. Карабелеша стало доброю традицією долучатись до проекту «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Ще під час першого аудиту було помітно прагнення персоналу зробити перебування своїх маленьких пацієнтів у відділенні ПМСД №8 дитячої поліклініки №1 максимально безпечним та надавати допомогу якомога якісніше, а 8 квітня даному відділенню було вручено сертифікат.

ВОЛИНЬ

Луцьк. 13 серпня медичний центр «Здоров'я плюс» отримав статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Медичний центр повністю оснащений дозуючими системами, великою кількістю антисептичних та дезінфікуючих засобів. Пацієнти, які перебувають тут можуть почувати себе в цілковитій безпеці.

Шацьк. 29 травня свій шлях у проєкті «Чиста лікарня» розпочало КНП «Шацька районна лікарня» відокремлений структурний підрозділ – філія «ЦПМСД Шацького району». Відразу два відділення : денний стаціонар та АЗПСМ отримали цю відзнаку. При проведенні аудиту спеціалістом СОІК було засвідчено дотримання всіх санітарних норм та методичних рекомендацій нашого проєкту.

Перший в Україні унікальний дезінфектант!

У світі не існує галузі, де б не знадобилась дезінфекція. В першу чергу це, звичайно, медицина. Проте не менш важливою є дезінфекція і в інших сферах, без яких не існувало б людство. Фармакологія, водопостачання, транспорт, харчопереробна промисловість, виробництво, будівництво в тій чи іншій мірі потребують знезараження. До сьогодні вважалося майже неможливим створити універсальний дезінфікуючий засіб, який би підходив для всіх галузей. Хіміки, маркетологи, епідеміологи компанії «Лізоформ Медікал» довго «ломали голову» над створенням такого продукту. Випробування антимікробної активності та токсикологія тривали понад 3 роки.

І ось сталося! Прорив у хімічній промисловості – унікальний продукт з не менш унікальним складом.

Засіб «ГУАСЕПТ» – це концентрований дезінфектант на основі 26% полігуанідинів (ПГМГ). Унікальність даного продукту в тому, що на поверхнях, оброблених цим засобом, може зберігатись антимікробна активність на тривалий термін – від декількох днів до 8-ми місяців.

Ця унікальна властивість полігуанідинів не могла залишитись поза увагою в наукових колах поряд з іншими, також дуже важливими споживчими якостями цих біоцидних полімерів. Адже окрім властивостей полігуанідинів утворювати на обробленій поверхні невлітиму «наноплівку», що захищає її від атак мікроорганізмів, справжні полігуанідини: не мають кольору і запаху, пожежо, вибухобезпечні, не леткі, не розкладаються і не виділяють в «сухому» вигляді й у вигляді водного розчину токсичних речовин, належать до 4 класу небезпеки при нанесенні на шкіру, розчиняються у воді і в органічних розчинниках, не викликають корозію оброблюваних матеріалів, мають термін придатності не менше 5 років, сумісні з багатьма іншими біоцидами, при цьому посилюючи спільну біоцидну дію!

Саме сукупність цих якостей в одному єдиному продукті – ПОЛІГЕКСАМЕТИЛЕНГУАНІДИНУ гідрохлориду дали можливість створити унікальний, вкрай економний, екологічно безпечний й сильно дезінфікуючий універсальний засіб «ГУАСЕПТ».

Секрет потужної біоцидної дії!

Необхідно сказати про ще одну вкрай важливу і відмінну властивість полігуанідинів від багатьох інших дезінфектантів, – про їхній унікальний механізм біоцидної дії неокислювальної природи. Тобто полігуанідини, будучи полімерними катіонними поліелектролітами, не вступають в хімічні окислювально-відновні реакції з іншими речовинами, а біоцидні властивості визначаються наявністю в молекулі полімерного ланцюжка періодично повторюваних гуанідинових угруповань. Останні (маючи сильний позитивний локальний заряд) змінюють нормальне електромагнітне поле мембрани клітин мікроорганізму, тим самим порушуючи процеси його дихання і харчування, що призводить до загибелі клітини й усього мікроорганізму.

Чому обирають «ГУАСЕПТ»?

Ринок встановлює вимоги не тільки за ціною, але й за багатьма іншими критеріями, наприклад, токсичність та алергенність, можливість транспортування і зберігання в зимову пору року, зручність у приготуванні робочих розчинів, широкий спектр застосування. Тому далі ми крок за кроком розберемо інші важливі переваги засобу «ГУАСЕПТ», які вдалося поєднати в цьому унікальному інноваційному продукті.

Спектр протимікробної активності.

Засіб «ГУАСЕПТ» діє проти бактерій, туберкульозу, парентеральних вірусів, грибів. Його надвисокі протимікробні властивості разом із низькою токсичністю і повною відсутністю запаху роблять цей засіб воістину найбільш затребуваним серед подібних за складом та характеристиками засобів.

Окремо хочеться зазначити, що засіб «ГУАСЕПТ» має унікальні протигрибкові властивості (у 3-15 разів вищі ніж у амі-

нів та ЧАС) щодо так званої чорної плісняви *Aspergillus niger*. Мало хто знає, що пліснява не тільки псує зовнішній вигляд стін і меблів, а й надзвичайно шкодить людському організму. Чорна пліснява здатна викликати алергію, а також хронічні захворювання – аж до онкологічних. Пліснявям грибам не страшні ні холод, ні спека, ні високий атмосферний тиск, ні підвищені дози радіації.

Універсальність застосування!

Безперечно, засіб найбільш цікавий для застосування у медичній практиці. Проте, повертаючись до початку нашої статті, хочеться зазначити, що засіб ідеально підходить для:

- ▶ дезінфекції води в плавальних басейнах;
- ▶ аквапарків;
- ▶ питної води, в тому числі в системах централізованого та нецентралізованого (локального) питного водопостачання і при надзвичайних ситуаціях;
- ▶ води на снігоплавильних станціях;
- ▶ стічних вод;
- ▶ води відкритих водойм;
- ▶ води в фонтанах;
- ▶ води для поливання вулиць;
- ▶ питної і технічної води при транспортуванні на великі відстані;
- ▶ води оборотних систем технічного та питного водопостачання;
- ▶ для знищення та попередження плісняви на об'єктах в побуті та на промисловості;
- ▶ для знезараження на харчопереробних підприємствах;
- ▶ для безпечної дезінфекції в школах, садах та інших навчальних закладах;
- ▶ для дезінфекції вентиляційних систем та систем кондиціонування;
- ▶ для знезараження на усіх видах транспорту.

ЕТАСЕПТ

NEW

ФАСУВАННЯ:
250 мл/ 1л/ 5л

ФАСУВАННЯ:
120 шт./ 200 шт.

СУЧАСНИЙ ДЕЗІНФІКУЮЧИЙ ЗАСІБ

- ГІГІЄНИЧНА ТА ХІРУРГІЧНА ОБРОБКА РУК
- ОБРОБКА ШВІВ ТА ПРИЛЕГЛИХ СЛИЗОВИХ
- ОБРОБКА ШКІРИ ПЕРЕД ТА ПІСЛЯ МАНІПУЛЯЦІЙ
- ОБРОБКА ТКАНИН БІЛЯ МІСЦЯ ПОСТАНОВКИ ВНУТРІШНЬОВЕННОГО КАТЕТЕРУ
- ОБРОБКА ТКАНИН НАВКОЛО МІСЦЯ ПОСТАНОВКИ ДРЕНАЖНОЇ ТРУБКИ ТА НАВКОЛО СТОМИ
- ОБРОБКА ШКІРИ ПЕРЕД ТА ПІСЛЯ КОСМЕТИЧНИХ МАНІПУЛЯЦІЙ (ін'єкції краси, епіляція, пірсинг, татуаж тощо)

ПЕРЕВАГИ:

- використовується для обробки чутливих виробів медичного призначення (датчиків УЗД, кувезів, поверхонь апаратів ШВЛ тощо)
- зручне фасування у вигляді розчину та м'яких просочених розчином серветок з нетканого матеріалу
- підходить для обробки шкіри та прилеглих слизових у стоматологічній, отоларингологічній, гінекологічній, урологічній, акушерській та інших практиках
- дезінфекція шкіри ніг з метою профілактики грибкових захворювань
- активний по відношенню до бактерій, вірусів та грибків
- безпечний, не викликає алергічних реакцій, має приємний м'ятний аромат
- швидкодіючий, від 15 до 30 сек.

СКЛАД: етанол 9,5%, перекис водню 0,2%, хлоргексидин диглюконат 0,2%

ТЕЛЕФОН ІНФОРМАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ
В КИЄВІ: (044) 233-16-72

ЛІЗОФОРМ МЕДІКАЛ
www.lysoform.net

5 КРОКІВ

ЯК ДОЛУЧИТИСЯ ДО ПРОГРАМИ «ЧИСТА ЛІКАРНЯ БЕЗПЕЧНА ДЛЯ ПАЦІЄНТА»

Програма «Чиста лікарня» має на меті забезпечити високий рівень гігієни у медичних закладах України. Перш за все, ми наголошуємо на дотриманні заходів із профілактики професійних захворювань персоналу лікарень та запобігання поширенню внутрішньолікарняних інфекцій. Ті, хто справляється із завданнями найкраще – отримують спеціальні відзнаки.

Розповідаємо про те, як отримати статус «Чистої лікарні» та який алгоритм дій слід пройти закладу та персоналу, щоб відповідати вимогам проекту.

Подання заявки

1

Щоб стати учасником проекту, слід перш за все подати заявку на участь. Для цього потрібно залишити запит на нашому офіційному сайті soic.in.ua. На головній сторінці сайту є спеціальна вкладка «Замовити гігієнічний аудит». Таку перевірку ми проводимо не лише для лікарень, а й навчальних та виховних закладів.

Інший спосіб для подання заявки – наша сторінка у Facebook «Асоціація «Служба організації інфекційного контролю». Для швидшого набору у рядку пошуку можна ввести [@soic.ukraine](https://www.facebook.com/soic.ukraine) та залишити повідомлення.

Візит нашого фахівця

2

Гігієнічні аудити наших фахівців є безкоштовними. Це оцінка ефективності системи гігієни медичного закладу. Стандарти аудиту розроблені згідно з нормативними документами, що регламентують санітарно-епідеміологічний режим в закладах охорони здоров'я.

Наш експерт проводить огляд відділення, розмовляє з медичним персоналом та робить розрахунок першочергового рекомендованого оснащення кабінетів засобами додаткової гігієни: дозаторами, диспенсерами, професійними ємностями для знезараження виробів медичного призначення, прибирального інвентарю тощо.

В цілому, ми розраховуємо потребу використання антисептика та мила, одноразових рушників, при цьому враховуємо кратність окремо для лікарів та медичного персоналу, окремо на гігієнічну обробку та хірургічну. Розраховуємо потребу на дезінфікуючі засоби.

У багатьох медичних закладах старт проекту починається із поступового впровадження стандартів: заміни обладнання, ремонту приміщень, зміни засобів та методів санітарної обробки. Разом зі статусом «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» лікарні отримують чітко налагоджену систему гігієни та підготовлений персонал. Усе це складові престижу закладу та високий кредит довіри до персоналу.

Серія лекцій

3

Для отримання сертифікату відділення лікарні повинні виконати всі умови аудиту, а персонал – прослухати курс лекцій. Семінари та зустрічі, які ми проводимо, стосуються гігієни та профілактики інфекційних захворювань і способів вирішення гігієнічних проблем у медичних закладах. Такі заходи наші спеціалісти проводять регулярно у різних містах України. Первинний захист та профілактика – провідні теми лекцій.

Вручення сертифікату

4

Наступний крок – вручення сертифікату «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Але це не означає, що такий статус є довічним. Адже планові перевірки будуть відбуватися через рік після вручення сертифікату, а потім кожні два роки. Якщо лікарня чи відділення відповідають умовам, задекларованим проектом, спеціаліст Асоціації «СОІК» видає сертифікат, який засвідчує процедуру підтвердження умов статусу. В іншому випадку медична установа буде позбавлена відзнаки.

Внесення до реєстру

5

Останнім кроком є внесення медичного закладу до Всеукраїнського реєстру. Дуже важливо, що проект «Чиста лікарня» регламентується виключно наказами МОЗ України. Ми не вигадуємо та не вимагаємо нічого нового чи складного, а лише дотримання базових норм, що стосуються гігієни.

Така відзнака є важливою не лише для лікувального закладу, але й для персоналу, що свідчить про високий рівень виконання своїх обов'язків.

154

відзнаки вручено
медичним закладам цьогоріч

600

лекцій прочитано
для учасників проекту

270

проведених
гігієнічних аудитів

СПИРТОВІ АНТИСЕПТИКИ:

яким має бути засіб для рук лікарів

На ринку засобів для дезінфекції існує велика кількість різних антисептиків, а новачки навіть можуть розгубитися в пропонованому асортименті. Спробуємо розібратися, як правильно обрати антисептик для рук медичного персоналу та відразу звернемося до інструкції ВООЗ з гігієни рук в охороні здоров'я. А вона радить передусім користуватися антисептиками на основі спирту.

Це важливо, адже внутрішньо-лікарняні інфекції, пов'язані з надання медичної допомоги, вражають сотні мільйонів людей у всьому світі і є серйозною глобальною проблемою для безпеки пацієнтів та викликом для кожного окремого медичного закладу.

Вибір антисептика – спиртова основа

З групи спиртів як шкірних антисептиків велике практичне значення мають етиловий спирт (етанол), ізопропіловий і пропіловий спирт. Вони можуть застосовуватися як препарати, що містять тільки один зі спиртів, без будь-яких добавок, або як комбіновані засоби. Спиртові препарати знищують більшість мікробів (включаючи віруси), діють швидко – від 20 до 30 секунд, є широкодоступними та добре реагують на контакт зі шкірою.

Спиртовмісні антисептики для рук знищують безліч різних видів бактерій, включаючи бактерії, стійкі до антибіотиків, і мікобактерії туберкульозу. Вони також характеризуються високою вірусологічною активністю проти

безлічі різних видів вірусів. Водночас, дослідження показують, що антисептики для рук на основі спирту не становлять загрозу для «добрих» мікробів, які природним чином присутні на шкірі.

«**Концентрація спирту 96% неприпустима для дезінфекції рук**»

За рекомендаціями ВООЗ, оптимальне співвідношення спирту для антимікробної ефективності таких засобів, має становити від 75% до 85% етанолу, ізопропанолу або н-пропанолу. Водночас, концентрація спирту 96% недопустима для обробки рук.

ВООЗ оперує цифрами і щодо ефективності різних розчинів. Наприклад, спиртотмісні засоби з 60-80% вмістом спирту, як правило, розцінюються як такі, що мають ефективну бактерицидну активність, в той час як концентрації більше 90% вважаються менш ефективними.

Шкірні реакції, пов'язані з гігієною рук

Після регулярних контактів з антисептиками у медичного персоналу можуть виникати реакції у вигляді подразнень. Усе через необхідність часто проводити гігієнічні процедури для рук під час догляду за пацієнтами.

Існує два основних типи шкірної реакції, пов'язаних з гігієнічними процедурами для рук. Перша і найбільш поширена: контактний дерматит, який має такі симптоми, як сухість, подразнення, свербіж, а в деяких випадках розтріскування шкіри і синці.

Другий тип шкірної реакції – алергічний контактний дерматит, трапляється рідше і проявляється як алергія на певні компоненти. Симптоми алергічного контактного дерматиту варіюються від легких і локалізованих до важких. У своїй найважчій формі алергічний контактний дерматит може супроводжуватися навіть ускладненим диханням.

Це одна з причин, чому ВООЗ, посилаючись на медичні дослідження, підтверджує, що спиртотмісні формули переносяться краще, ніж інші засоби для гігієни рук.

Подразнення як загроза

Пошкоджена шкіра медичних працівників непідхо-

Зважаючи на те, що часте миття рук з милом відразу перед або після використання спиртотмісного антисептика не тільки є необхідністю, але може привести до дерматиту, рекомендовано:

- ▶ **Уникати використання дуже гарячої води при митті рук, адже це може призвести до травмування подразненої шкіри;**
- ▶ **При використанні чистих одноразових рушників дуже важливо промокати шкіру, а не терти її, щоб уникнути утворення тріщин;**
- ▶ **Надягати рукавички на ще вологі від миття або антисептичної обробки рук також збільшує ризик шкірного подразнення.**

дими антисептиками не лише викликає відчуття дискомфорту, а й безпосередню біологічну загрозу. Адже руки з пошкодженою шкірою можуть збільшувати ризик передачі інфекцій пацієнтам.

Наприклад, занепокоєння, викликане тим, що спирт викликає сухість шкіри, було основною причиною неприйняття спиртотмісних антисептиків для рук в деяких лікарнях США. І хоча багато лікарень за-

станом шкіри, порівнюючи з простим або антимікробним милом.

А як ж класика: перевірене мило?

Звісно, потребу мити руки традиційним милом ніхто не скасовував. Науковці з'ясували, що як не крути, а спиртотмісні засоби для рук більш ефективні, ніж антисептичні засоби для миття рук на інших основах. Тим паче, просте мило не може конкурувати в ефективності

« Навіть медичне і звичайне мило рівносильні в запобіганні поширенню мікроорганізмів

безпечили медичних працівників простим милом, сподіваючись на зниження випадків дерматиту, часте використання мила викликало ще більші пошкодження шкіри, сухість і подразнення.

Однією зі стратегій щодо зниження подразнень рук медичних працівників стало використання спиртотмісних антисептиків для рук зі зволожувальними компонентами. Кілька досліджень показали, що такі продукти переносяться медичними працівниками набагато краще, і пов'язано це з кращим

з іншими антисептиками на основі спирту.

І навіть більше, різні дослідження, проведені в амбулаторних умовах, показали, що навіть медичне і звичайне мило рівносильні в запобіганні поширенню мікроорганізмів. Тим не менше, у медичних установах, навіть при наявності спиртотмісних засобів для гігієни рук, повинно бути звичайне мило для миття рук, на чому наполягає у своїх інструкціях ВООЗ. Адже звичайне миття рук має на меті механічне очищення від бруду, поту, мікроорганізмів на шкірі.

На 4-5 порядків знижується в середньому число мікроорганізмів при використанні спиртотмісних препаратів для втирання.

ЗАГРОЗА У ВОДІ: ЯК ЗАПОБІГТИ ПЕРЕДАЧІ ЗБУДНИКІВ

Системи водорозподілу в лікарнях можуть бути найбільш недооціненим джерелом інфекцій, пов'язаних зі здоров'ям пацієнтів. Принаймні так кажуть вчені, які дослідили проблему передачі збудників через воду у медичних закладах. Хороша новина: цей процес може бути контрольованим.

Вода у санвузлах лікарень, як і самі трубопроводи, може слугувати резервуаром для патогенів, що переносяться водою в медичних установах. Довкілля лікарні може забруднюватися хвороботворними мікроорганізмами, зокрема тому, що температура води підходить для розмноження бактерій, а сама структура систем водопостачання лікарні часто призводить до застою, корозії водних резервуарів, раковин, кранів, душових кабіни і зрештою туалетів.

Найпоширеніші патогени, які живуть у воді – Legionella й інші грамнегативні бактерії, нетуберкульозні мікобактерії, гриби, найпростіші

і віруси. Передача цих мікроорганізмів може відбуватися при прямому і непрямому контакті з водою.

Наприклад, бактерія Legionella може викликати серйозний тип пневмонії у людей. Особливо чутливими до цього є особи від 50 років, курці або особи із хронічними захворюваннями легенів або пригніченням імунітету. Важливо, що передача збудника може відбуватися не лише через душові чи крани, з яких тече вода. А й навіть через воду, яка використовується у роботі медичного обладнання, наприклад у стоматологів.

Як пише американський медичний журнал Infection Control Today, спалахи захворювань, викликані цими патогенними мікроорганізмами, відбувалися серед пацієнтів у закладах охорони здоров'я і є серйозною загрозою, особливо для важкохворих пацієнтів і пацієнтів з ослабленим імунітетом, що призводить до значної захворюваності та смертності. Власне, спалахи були пов'язані з поганим обслуговуванням систем водопостачання лікарень.

« **З відсутністю безпечної води пов'язаний також ризик зараження гепатитом А**

Для прикладу, вже згадані бактерії Legionella можуть існувати у системах водопостачання будівель, крім того, деякі побутові пристрої можуть поширювати забруднені краплі води. Це може відбуватися при контакті з, наприклад, резервуарами для зберігання гарячої та холодної води, кранами, насадками для душу, шлангами, розпилювачами чи зволожувачами повітря. Також варто пам'ятати, що з відсутніс-

тю безпечної води пов'язаний також ризик зараження гепатитом А.

Відтак фахівці наголошують на базових завданнях щодо запобігання передачі збудників через воду у лікарнях:

- проблеми з водою: негайно сповіщати про аварії спеціалістів лікарні;
- не пити водопровідну воду;
- промивати вироби медичного призначення, медичне обладнання дистильованою або фільтрованою водою. Можна водопровідною водою, але потім сполоснути спиртом;
- використовуйте окремі раковини для миття рук і утилізації забруднених рідин;
- періодично очищати і дезінфікувати зони високого ризику для пацієнтів;
- регулярно очищувати і дезінфікувати контейнери для зберігання льоду.

В ідеальному випадку у лікарні повинна бути сформована команда, яка стежитиме за дотриманням цих превентивних заходів, які забезпечать уникнення патогенів, що передаються через воду.

З 2000 по 2014 рік у США випадків зараження Legionella побільшало на 286%, при цьому у 2014 році у Центрі з контролю і профілактики захворювань (CDC) було зареєстровано приблизно 5000 випадків. 15% заражень були пов'язані з лікарнями. Приблизно 9% зареєстрованих випадків Legionella є смертельними.

Медичний кросворд

1. Вона потрібна, щоб запобігти внутрішньолікарняним інфекціям
2. Його потрібно берегти
3. Компонент, який входить до більшості антисептиків
4. Його потрібно вберегти в лікарні від внутрішньолікарняних інфекцій
5. Вона потрапляє і розвивається у організмі людей чи тварин, що може представляти ризик для здоров'я населення
6. Одна з форм, у якій випускаються антисептики
7. Нова назва професії для чоловіків-медиків, яку хоче запровадити МОЗ на заміну «медична сестра»

МЕДИЧНИЙ ГОРОСКОП на вересень-жовтень

Овен

Для Овна період буде непростим, але насиченим та активним. Цьому знаку зодіаку доведеться багато працювати у лікарні, у них буде кілька несподіваних, але дуже приємних зустрічей з друзями і навіть з пацієнтами. А ще варто задуматися про добробут своєї родини, про майбутнє своїх дітей. Раптом хтось з них продовжить ваш фак?

Телець

Для Тельця початок осені буде щедрим на нові можливості та експерименти. У деякого постане важкий вибір. Адже від цього вибору залежатиме якість їхнього життя кілька наступних років. Тож зірки пропонують не робити цей вибір спонтанно, а поставитися до нього дуже ретельно, адже медицина не любить непередуманих несподіванок. Складіть свій протокол на випадки сумнівів.

Близнюки

Близнюкам щаститиме у всіх сферах: і в коханні, і в лікарні. До кінця осені відчуття щастя та впевненості в собі буде сягати максимального рівня. Здаватиметься, ось воно – я все маю і нічого мені більше не треба. Та все ж, якщо ж пропустити чергування без поважних причин, не все так може бути оптимістично.

Рак

Раки восени перебуватимуть у збентеженому і дуже довірливому стані. Вони переглядатимуть медичні буклети та профільну літературу. У них навіть з'явиться бажання зайнятися серйозно підвищенням кваліфікації. Чудова нагода просити шефа про курси: раціональність перемаже, і Раки зрозуміють правильний вибір на перспективу.

Лев

Цієї осені Леви будуть у центрі уваги. Зважаючи на їхню добру обізнаність у справах медичних, усі знайомі питатимуть їхньої поради. Зорі радять Левам бути відповідальними за свої слова. І радити іншим працювати тільки за протоколами.

Діва

Астрологи радять Дівам восени присвятити час лише собі. Почитати цікаву книгу, подивитися веселий фільм, багато гуляти, відпочивати. Адже правильно зроблений вибір відпочинку – це допомога собі у майбутньому. Це можливість мати гарну роботу, водити дітей у відремонтовану школу та лікуватися у медичних закладах, які забезпечені усім необхідним.

Терези

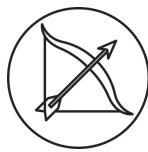
Відповідальність та дієвість. Під таким девізом минатиме осінь для цього знаку зодіаку. Вони нагадуватимуть і собі, й іншим, що самопочуття пацієнтів великою мірою залежить від нас. Від того, чи ми сумлінно виконали все, що могли. Совість нагадуватиме про себе як ніколи довго. Із хорошим присмаком від зробленого, звісно.

Скорпіон

Багато неперевіреної та не дуже правдивої медичної інформації траплятиметься цієї осені Скорпіонам. Їх намагатимуться ввести в оману всілякі колеги-самозванці і менеджери з продаж медикаментів. Зірки радять Скорпіоном прислухатися лише до себе, зважено та з розумом поставитися до прийняття тих чи інших рішень.

Стрілець

Веселий настрій та відчуття впевненості у своєму виборі не залишатимуть Стрільців протягом усієї осені. Для цього знаку зодіаку медицина – це завжди надія на краще майбутнє, на позитивні зміни та розвиток галузі та свого місця праці.

Козеріг

Ця осінь для Козерога принесе багато цікавих подій, яскравих вражень та нових знайомств. Чудовий та світлий настрій навіть не зіпсують дрібні суперечки з пацієнтами. Навіть попри те, що деякі люди одягли зелені окуляри, з ними не потрібно сваритися. А лише аргументовано переконувати у дієвості лікування, і за деякий час вони ще прийдуть дякувати за це.

Водолій

Восени Водолії впевнено досягатимуть поставлених цілей та завдань. Вони з легкістю виконуватимуть заплановане. Займуться власним здоров'ям та саморозвитком. Ще одним правильним і дієвим кроком буде прочитане медичне наукове дослідження.

Риби

Риби як ніколи насолоджуватимуться життям та осінню. Усі лікарняні перипетії та дискусії проходитимуть повз них. Вони не звертатимуть увагу на дезінформацію, яка заповонила пліткарок у коридорах, не сперечатимуться з пацієнтами. У Риб все буде неймовірно.

ЧИСТА ПРАВДА

КОНКУРС

СТАНЬ ОБЛИЧЧЯМ НАСТУПНОГО НОМЕРА!

Оголошуємо конкурс
«Стань обличчям «Чистої Правди».
**Вже наступного номера на обкладинці
може з'явитися світлина будь-кого з вас!**

Умови дуже прості:

- ▶ Підпишіться на сторінку Асоціація «Служба організації інфекційного контролю» у Facebook
- ▶ Вгорі знайдіть закріплений пост-анонс конкурсу
- ▶ Опублікуйте під цим постом у коментарях будь-яке своє фото

Той учасник, який набере найбільше «лайків» у коментарях, – стане переможцем та отримає запрошення на професійну фотосесію для журналу. Вам не доведеться нікуди їхати – фотограф буде з вашого міста.

Стати учасником може кожен!

Жодних обмежень для статі, віку, спеціальності чи лікарні.

Від вас – участь

Від колективу на роботі – підтримка «лайками»

Від нас – фотосесія та розміщення на обкладинці

Переможець отримає:

1. Фотосесію для «Чистої Правди»
2. Свою світлину на обкладинці
3. Інтерв'ю у наступному номері
4. Оброблені фото в електронному варіанті

Конкурс проходить

з 9 вересня по 15 жовтня 2019 року

Повні правила шукайте на

facebook.com/SOIC.Ukraine/

ON CLEAN

ПРОФЕСІЙНІ МИЮЧІ ЗАСОБИ

NEW

ГАРАНТІЯ ЯКОСТІ ТА ЧИСТОТИ

100%
РЕЗУЛЬТАТ

ON МИТТЯ

ON ПРАННЯ

ON CLEAN UNIVERSAL

ON CLEAN TABLEWARE

ЗАСІБ ДЛЯ РУЧНОГО
МИТТЯ ПОСУДУ

ON CLEAN UNIVERSAL

ГЕЛЬ УНІВЕРСАЛЬНИЙ
ДЛЯ АВТОМАТИЧНОГО
ПРАННЯ БІЛІЗНИ

ON CLEAN GLASS

ЗАСІБ ДЛЯ МИТТЯ СКЛЯНИХ ТА
ДЗЕРКАЛЬНИХ ПОВЕРХОНЬ

ON CLEAN PLUMBING
FIXTURES

ЗАСІБ ДЛЯ ОЧИЩЕННЯ САНІТАРНО-
ТЕХНІЧНОГО ОБЛАДНАННЯ З
АНТИБАКТЕРІАЛЬНИМ ЕФЕКТОМ

ON ДОГЛЯД

ON ОЧИЩЕННЯ

ТЕЛЕФОН ІНФОРМАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ
В КИЄВІ: (044) 233-16-72

ЛІЗОФОРМ МЕДІКАЛ
www.lysoform.net

Суспільно-громадська
медична газета
Асоціації «СОІК»
«Чиста правда»

Засновники – творчий колектив редакції та Асоціація
«Служба організації інфекційного контролю».
Видається з 1 вересня 2013 року як додаток
до газети «Медсестра Галичини».
Реєстраційне свідоцтво ЛВ №672
Від 6.12.2004 р.

Спілкування з автором – тільки на сторінках газети.
Відповідальність за зміст матеріалів та реклами
несуть автори та рекламодавці.
При передруку посилання на газету «Чиста правда»
обов'язкове.
Позиція редакції може не співпадати з авторською.